

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО
„НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

Утвърждавам:

Директор:.....
инж. агр. Теменуга Годорова

Съгласувал:.....
Председател на СО: Росица Стефанова

Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд

Този правилник се разработва на основание:

1. Закона за здравословни и безопасни условия на труд (Обн. ДВ. бр. 124 от 23 Декември 1997г., последно изм. и доп. ДВ. бр. 97 от 5 Декември 2017г.)
2. Наредба № РД-07-2 от 16.12.2009г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд (Издадена от министъра на труда и социалната политика, обн., ДВ, бр. 102 от 22.12.2009 г., в сила от 1.01.2010 г., попр., бр. 4 от 15.01.2010 г., изм., бр. 25 от 30.03.2010г.)
3. Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование (Обн., ДВ, бр. 73 от 16.09.2016 г., в сила от 1.09.2016 г.,..., изм. ДВ. бр.92 от 27 октомври 2020г.) и Наредба за изменение и допълнение на Наредба №10 от 01.09.2016г. за организация на дейностите в училищното образование (Обн. ДВ. бр.69 от 26 август 2022г.)
4. Правила за безопасна работа на учениците в училищната компютърна мрежа и в Интернет на ПГСС „Никола Пушкарров“, утвърдени със заповед на директора.
5. Правила за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в предприятията и дейностите от отрасъл “Земеделие”.
6. НАРЕДБА №13 от 21.09.2016г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование (Обн. - ДВ, бр. 80 от 11.10.2016 г., в сила от 11.10.2016 г.; изм. и доп., бр. 80 от 28.09.2018 г., в сила от 28.09.2018 г.)
7. Регламент (ЕС) 2016/679 и Закона за защита на личните данни.

гр. Попово, 2022г.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

Цел

С осигуряване на здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд в ПГСС „Никола Пушкарров“ гр. Попово да се осигурят изпълнителски кадри със съответстващи на изискванията на пазара на труда образование, квалификация и гражданска позиция.

Задачи

1. Възпитание на социално ангажирани личности.
2. Провеждане на качествен учебно-възпитателен процес.
3. Изграждане на естетическо поведение и вкус у участниците в процеса на обучение и възпитание.
4. Недопускане на трудова злополука, засягаща здравето и работоспособността на учителите, служителите и учениците.
5. Придобиване на навици за съответно изпълнение на служебните си задължения.
6. Оптималното използване на наличната техника, материалната база и ресурси за осъществяване на национално-отговорна, възпитателна и образователна работа в училище.
7. Обучение и възпитание на персонала и учениците в контекста на българските и европейски изменени условия на обучение и труд и противопожарна охрана.
8. Осигуряване на духовно, физическо и социално развитие и здравословен начин на обучение и труд.

Съдържание

ГЛАВА I. Общи положения

ГЛАВА II. Задължения, права и отговорности

ГЛАВА III. Общи изисквания за безопасност на труда

ГЛАВА IV. Съхранение на вещества и материали в хранилищата по химия и физика

ГЛАВА V. Въвеждане на нова техника, диагностична апаратура и съоръжения

ГЛАВА VI. Използване на машини, МПС, спортни уреди, преносими ел. уреди и др. принадлежности

ГЛАВА VII. Мерки при изграждането, поддържането и използването на кабинетите по БДП, учебни площадки по БДП

ГЛАВА VIII. Видове инструктажи и провеждането им

ГЛАВА IX. Документи за регистриране дейностите, които осигуряват З и БУ на Т

ГЛАВА X. Организация на пропускателния режим

ГЛАВА XI. Спазване на Регламент (ЕС) 2016/679 и Закона за защита на личните данни

ГЛАВА XII. Действия при извънредна обстановка

ГЛАВА I Общи положения

"Здравословни и безопасни условия на труд" са такива условия на труд, които не водят до професионални заболявания и злополуки при работа и създават предпоставка за пълно физическо, психическо и социално благополучие на работещите лица.

Чл. 1. Този правилник определя задълженията, правата и отговорностите на държавата, директора, учителите, служителите и учениците при осъществяването на учебно - възпитателния процес в училището.

Чл. 2. С този правилник се регламентират:

- (1) осигуряването на ЗБУВОТ съобразени със спецификата на провежданата дейност с цел защита на живота, здравето и работоспособността на учащите и работещите лица.
- (2) Провеждането на учебните занятия по теория, учебна, лабораторна и производствена практика.
- (3) Въвеждането на нова техника, апаратура и съоръжения.
- (4) Използването на машините, МПС, апаратурата в учебните работилници и лабораториите, спортните уреди и др. принадлежности.
- (5) Видовете инструктаж и провеждането му.
- (6) Документацията за дейностите, осигуряващи здравословни и безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Чл. 3. Системата за БУВОТ се осигурява от:

- Директор;
- Заместник-директори;
- Педагогически специалисти;
- Непедагогически специалисти;
- Ученици.

Чл. 4. Системата за БУВОТ се регулира от общодържавни инструкции, които са задължителни за учениците в УВП.

Чл. 5. Системата за БУВОТ не допуска:

- (1) Налагането на учениците да извършват несвойствени дейности необвързани с характера на обучението им.
- (2) Провеждането на учебни часове, ако не са осигурени съответните изисквания за ЗБУТ и не е проведен инструктаж.

Чл. 6. Обучението и възпитанието на учениците, учителите и служителите се провежда по утвърдени държавни изисквания.

Чл. 7. Персоналът и учениците да са с подходящо работно облекло в съответствие с изискванията на Наредба № 3 за специално работно облекло и лични предпазни средства при изпълнение на служебните си задължения, изискващи това.

Чл. 8. Всеки работещ е длъжен да се грижи за здравето и безопасността си, както и за здравето и безопасността и на другите лица, пряко засегнати от неговата дейност, в съответствие с квалификацията му и дадените от работодателя инструкции.

Чл. 9 Работещите в съответствие със своята квалификация и дадените им инструкции са длъжни:

1. да използват правилно машините, апаратите, инструментите, опасните вещества и материали, транспортните средства и другото работно оборудване;
2. да използват правилно дадените им лични предпазни средства и специално работно облекло и след употреба да ги връщат на съответното място за съхранение;
3. да използват правилно и по предназначение и да не отстраняват, прекъсват, изключват или променят самоволно средствата за колективна защита и предпазните устройства, с които са оборудвани машините, апаратите, инструментите, предприятието или сградата;
4. да информират незабавно работодателя или съответните длъжностни лица за всяка

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

възникнала обстановка при работа, която може да представлява непосредствена опасност за тяхното здраве и за всички неизправности в средствата за колективна защита;

5. да съдействат на работодателя, на съответните длъжностни лица и/или на представителите на работещите по безопасност и здраве при работа при изпълнението на мероприятията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и на предписанията, дадени от контролните органи.

(2) Всеки работещ, който временно отстрани средство за защита или сигнализация при извършване на ремонт, монтаж, профилактика и други, е длъжен да го възстанови незабавно или да предприеме други защитни мерки със същата ефективност.

Чл. 10. Към всички сгради, помещения, съоръжения и водоизточници по всяко време да има свободен достъп пътищата, проходите и входовете да бъдат в изправност свободни от материали, а през зимата почистени от снега.

Чл. 11. Евакуационните изходи и пътища да се поддържат от хигиенистите и секретаря на училището съобразно изискванията на Наредба № 8121з-647/01/10.2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите.

Чл. 12. Стълбищата, коридорите и изходите да бъдат винаги свободни от всякакви материали и да се поддържат чисти за недопускане на подхлъзвания и падане на хора. Осигурява се непрекъснато от чистачките и контролира от домакина на училището.

Чл. 13. В учебните стаи и кабинети, масите и столовете трябва да са разположени така, че изходите да бъдат свободни. Ежедневно стаите и масите трябва да се почистват и обеззаразяват. Осигурява се от хигиенистите и контролира от директора.

Чл. 14. Противопожарното оборудване по вид и количество съгласувано с противопожарните органи да се поддържа в постоянна готовност от съответните длъжностни лица.

Чл. 15. Не се допуска употребата на алкохол, цигари и упойващи вещества в учебната сграда и работилници, както и в двора на училището.

Чл. 16. Печките и димоотводните тръби да се намират на разстояние най-малко 0,80 м от лесно запалимо обзавеждане. Осигурява се от хигиенист в УОС. Спазват се всички указания на работа с газовата инсталация от страна на огняра.

Чл. 17. На територията и помещенията на училището да се поддържа хигиена. Всички отпадъци и смет да се изнасят своевременно. Ежедневно да се извършва обеззаразяване с хлорна вар. Осигурява се от хигиенистите, секретаря, дежурните учители и ученици.

Чл. 18. В училището се провеждат следните инструктажи и обучения по здравословни и безопасни условия на труд и противопожарната охрана, както и указания за поведението, което трябва да се спазва в училището.

(1) Начален инструктаж

- Встъпителен инструктаж – извършва се с цел да се дадат общи знания по правилата и изискванията на безопасността, хигиената на обучението и труда и противопожарната охрана, както и указания за поведението което трябва да се спазва в училището.

- Първоначалното обучение е продължение на встъпителния инструктаж и представлява практическо запознаване с конкретни изисквания.

(2) Периодичен инструктаж също е продължение на подготовката и се организира на работното място. По време на периодичния инструктаж трябва да се обръща внимание за допуснати през изтеклия период нарушения на правилата по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана, както и на новосъздадени правила или промени ако има такива.

(3) Ежедневен инструктаж се провежда :

- За работа, която е свързана със значителна опасност;

- Преди всяко поредно учебно – практическо занятие в кабинет, лаборатория или в работилница;

- За работа, при която условията за нейното изпълнение се променят;

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

- Курсове и семинари за повишаване на знанията на учителите, служителите и учениците ;

(4) Извънреден инструктаж – по заповед на директора.

Чл. 19 За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд при провеждането на възпитателна, учебна (теоретично и практическо обучение) и извънучилищна дейност и при извършване на трудови дейности в училище да се спазват установените в Република България единни правила, норми и изисквания по отношение на:

1. собствени, наети или предоставени за ползване машини, съоръжения, апарати, уреди, технологични линии, инструменти, материали и вещества

2. силови и осветителни електрически инсталации; отоплителни, вентилационни, климатични и аспирационни инсталации; водопроводни и канализационни инсталации;

3. строителни конструкции;

4. подемно-транспортни съоръжения;

5. вибрации, шум, чистота на въздуха, осветеност и лъчения;

6. ергономични условия на възпитание, обучение и труд;

7. микроклимат (температура и влажност на въздуха);

8. работно облекло, лични предпазни средства, специално работно облекло;

9. съоръжения и медикаменти за долекарска помощ;

10. пренасяне на товари;

11. организирано от просветното звено придвижване на деца, ученици, педагогически и непедagogически персонал като пешеходци или пътници в транспортни средства.

Чл. 20. Този правилник уреждат и основните принципи на училищната политика, правомощията на училищното ръководство, педагогическия персонал и системния администратор, както и правата и задълженията на учениците и правата на родителите, свързани с работата на учениците в училищната мрежа и в Интернет, наричани по-нататък за краткост “мрежата”.

Чл. 21. Училищната политика за работа в Интернет има за цел да осигури и организира използването на образователния потенциал както на училищната мрежа, така и на глобалната мрежа, в съчетание със системата от мерки за сигурност и безопасност на учениците.

Чл. 22. Основните принципи на училищната политика за работа в училищната мрежа и в Интернет са:

(1) Равен достъп на всички ученици;

(2) Защита на учениците от вредно или незаконно съдържание на информация като: порнография, проповядване на насилие и тероризъм, етническа и религиозна нетолерантност, търговия с наркотици, хазарт и др.;

(3) Зачитане и защита на личната неприкосновеност;

(4) Подготовка и контрол на учениците за компетентно и отговорно поведение;

(5) Сътрудничество между училището и родителите.

Чл. 23. Училищната компютърна мрежа и Интернет се използват от учениците само за образователни цели.

Чл. 24. Правилата за безопасна работа в Интернет, които учениците са задължени да спазват се поставят на видно място във всеки компютърен кабинет.

Чл. 25. Училището или обслужващото звено осигуряват за всяко работно място подходяща форма за регистрация на трите имена, номера и класа на ученика, началния и крайния момент на работата му с компютъра. Регистрацията се удостоверява с подпис на лицето, пряко контролиращо работата на ученика.

Чл. 26 За осигуряване на безопасни условия се спазват установените в Република България правила, норми и изисквания, когато ученици, педагогически и непедagogически персонал или лица от други организации извършват самостоятелно или съвместно следните дейности:

1. ремонт, монтаж и демонтаж на машини, апарати, технологични линии и подемно-транспортни съоръжения;

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

2. ремонт на силови и осветителни електрически инсталации; отоплителни, вентилационни, климатични и аспирационни инсталации; водопроводни и канализационни инсталации;
3. строително-монтажни дейности по собствени или наети сгради за възпитателна, учебна (теоретично и практическо обучение) и трудова дейност;
4. строително-монтажни дейности на двора на ПГСС, на собствени или наети площадки или на терени извън територията му;
5. товаро-разтоварни и транспортни дейности

ГЛАВА II. Задължения, права и отговорности

Раздел 1. Директор

Чл. 27. Отговаря за цялостната организация, изпълнение и контрол на дейностите за осигуряване на безопасни условия за опазване на живота, предпазване от рискове и укрепване на здравето на учениците и персонала.

Чл. 28. Утвърждава Правилника за ЗБУВОТ и запознава колектива.

Чл. 29. Осигурява съгласно чл.277 от КТ разработването, съхраняването и правилното водене на необходимата документация на дейностите, осигуряващи ЗБУВОТ.

Чл. 30. Изисква и осигурява медицински преглед на учащите в началото на учебната година и периодични прегледи, организира провеждането по реда на всички видове здравни мероприятия и поддържането на реда и хигиената на сградата и двора.

Чл. 31. Упражнява контрол по прилагането и спазването на БУВОТ.

Чл. 32. Вписва към длъжностните характеристики на персонала конкретните задължения за осигуряване на безопасни условия на труд.

Чл. 33. Упражнява контрол по прилагане и спазване на изискванията за провеждане на инструктажите и обученията по закона за ЗБУТ.

Чл. 34. Сключва договор с фирма за провеждане на производствена практика, като в него се записват задълженията на двете страни за осигуряване на ЗБУВОТ, при които ще работят учениците.

Чл. 35. Директорът осигурява :

- (1) Подходящи помещения за учебни кабинети, лаборатории и работилници;
- (2) Необходимите средства по охрана на труда;
- (3) Спазването и прилагането на държавни стандарти и норми по ЗБУВОТ, при въвеждане в експлоатация на нови съоръжения, апарати, уреди и др. в учебните кабинети и работилници;
- (4) Снабдяване с лични предпазни средства;
- (5) Условия за санитарно, битово и медицинско обслужване на работниците, учителите и учащите;
- (6) Преглед на учебното заведение след ремонт, обезпечаването на електрическата инсталация, монтирането на машините, изискванията по хигиената на труда, противопожарната охрана и т.н;

Чл. 36. Ежегодно докладва на ПС за състоянието на БУТ, за причините довели до трудови злополуки и предприети мерки за отстраняването им.

Чл. 37. Осигурява своевременно съставяне на отговорност за допуснатата трудова злополука или професионално заболяване, както и разследване на причините довели до това.

Чл. 38. Отговаря за пожаро-обезопасяването чрез спазването на действащите норми, правилници, наредби и предписания.

Чл. 39. Осигурява спазването на всички правила за пожаро-обезопасност при провеждане в учебното заведение на несвойствени мероприятия, вечери, празненства и др.

Чл. 40. Осигурява необходимото противопожарно оборудване и мястото за разполагането му, задължения за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд на заместник-директора по учебно-производствена дейност.

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО
„НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО**

Чл. 41. Директорът на училището осъществява взаимодействие и координация с органите на Министерството на труда и социалната политика, Министерството на здравеопазването, Министерството на вътрешните работи, Министерството на околната среда, отрасловите министерства и ведомства и местните органи на държавната власт в дейността си по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Чл. 42. Заместник-директора по учебно-производствена дейност изпълнява заедно с директора целия обем от задължения свързани с организирането, ръководството и управлението на дейността по ЗБУТ.

Чл. 43. (1) Работодателят е длъжен да осигурява здравословни и безопасни условия на труд на работещите, като прилага необходимите мерки, включително:

1. превенция на професионалните рискове;
2. предоставяне на информация и обучение;
3. осигуряване на необходимата организация и средства.

(2) Работодателят съобразява мерките по ал. 1 с променящите се обстоятелства с цел подобряване на съществуващото положение.

(3) Работодателят прилага мерките по ал. 1, като осигурява основните принципи на превенция:

1. Избягване на рисковете;
2. Оценка на рисковете, които не могат да бъдат избегнати;
3. Ограничаване на рисковете при източника на възникването им;
4. Приспособяване на работата към работещия, особено по отношение на проектирането на работните места, избора на работното оборудване, на работните и производствените методи, с цел облекчаване или премахване на монотонната работа, работата с наложен ритъм, както и за намаляване на въздействието им върху здравето на работещия;
5. Привеждане в съответствие с техническия прогрес;
6. Замяна на опасното с безопасно или по-малко опасно;
7. Обозначаване на съществуващи опасности и източници на вредни за здравето и безопасността фактори;
8. Прилагане на последователна цялостна политика за превенция, обхващаща технологията, организацията на работа, условията на труд, социалните взаимоотношения и въздействието на елементите на работната среда и трудовия процес;
9. Използване на колективните средства за защита с предимство пред личните предпазни средства;
10. Даване на съответни инструкции на работещите;
11. Организира и контролира цялостната дейност по изпълнение на тези правила;
12. Осигурява поддържането на училищните сгради оборудването им в добро състояние, както и своевременно и качествено извършване на основните и частичните капитални реформи, достъп до покривните и други повърхности, изработени от материали с недостатъчна якост, се разрешава само при използване на приспособление, осигуряващи безопасна работа.
13. Да следи за учебна и производствена практика да се използват напълно обезопасени и технически изправни съоръжения и апарати.
14. Осигурява и насърчава свободния и равен достъп на учениците до училищната мрежа и Интернет в съответствие с учебния план и възможностите на училището;
15. Създава възможности за обогатяване и разширяване на образователния процес чрез училищната мрежа и Интернет, включително и в извън учебно време;
16. Организира и контролира прилагането на мерки, включително и съвместно с Интернет доставчика, ограничаващи достъпа на учениците до вредно или незаконно съдържание в Интернет в съответствие с действащото законодателство в Република България;

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

17. Предварително одобрява материалите за публикуване в училищната Интернет страница и осигурява наблюдение и контрол върху нейното съдържание в съответствие с принципите на училищната политика;

18. Осигурява ефективен постоянен контрол по спазване на правилата за работа на учениците в училищната мрежа и в Интернет;

19. Осигурява здравословни и безопасни условия на работните места в съответствие с нормативните изисквания;

20. Осигурява при техническа възможност проследяване на трафика, осъществяван чрез училищната мрежа.

21. Информира учениците, че трафика се следи и при констатирани нарушения може да бъде установено лицето, което ги е извършило;

22. Уведомява родителите за предприетите от ръководството мерки за осигуряване на безопасен и контролиран Интернет достъп в училище и в къщи;

23. Уведомява незабавно компетентните органи при констатиране на незаконно съдържание в училищната мрежа и в Интернет;

24. Организира в началото на всяка учебна година запознаване на учениците и родителите с училищните правила за безопасна работа в мрежата;

25. Предприема мерки за реализиране на отговорността на виновните лица при констатирани нарушения на тези правила.

Чл. 44. В случай или при вероятност от възникване на сериозна и непосредствена опасност за здравето и живота работодателят информира във възможно най-кратък срок застрашените работещи за действията, които се предприемат във връзка със защитата им, осигурява преустановяването на работата и евакуацията им на безопасно място и не допуска възобновяване на работата, докато не се отстрани опасността.

Чл. 45. Работодателят задължително установява, разследва и регистрира всяка станала трудова злополука и известните му случаи на професионални заболявания по ред и начин, определени с Кодекса за социално осигуряване.

Чл. 46. Работодателят е длъжен да се консултира с работещите или с техни представители и организации, като създава възможност те да участват при:

1. обсъждането и приемането на всички мерки, които се отнасят до здравето и безопасността на работещите;

2. определянето на работещи, които ще извършват дейности по осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд, първа помощ, борбата с пожарите и евакуацията на работещите;

3. планирането и организацията на обучението на работещите по здравословните и безопасни условия на труд.

Чл. 47. (1) Работодателят е длъжен да осигури на всеки работещ, включително на работещите по срочно правоотношение или при условията на временна заетост по чл. 14, ал. 1, както и на работещите на смени и полагащите нощен труд:

1. подходящо обучение и инструктаж по безопасност и здраве при работа в съответствие със спецификата на индивидуалното му работно място и на професията при:

а) постъпване на работа;

б) преместване на друга работа или промяна на работата;

в) въвеждане на ново или при промяна на работно оборудване и технология;

2. всички разходи за провеждане на обучението, което се осъществява в работно време.

(2) Обучението и инструктажите по ал. 1. се провеждат периодично, като се отчитат новите или променените рискове.

Чл. 48. (1) В търговските дружества и в другите предприятия и организации с повече от 50 работещи се учредяват комитети по условия на труд в състав не повече от 10 души.

(2) Комитетът по ал. 1 включва представители на работодателя и равен на тях брой представители на работещите по безопасност и здраве при работа.

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО
„НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО**

Чл. 49. При нарушаване разпоредбите на тези правила директорът носи отговорност по Кодекса на труда.

Чл. 50. Независимо от отговорността по чл.49, при нарушения, които представляват престъпления, административни нарушения или причиняват имуществена вреда, се носи съответно наказателна, административна или гражданска отговорност.

Раздел. II

Чл. 51. Педагогически специалисти

1. Извършват по утвърдена програма необходимия първоначален общ инструктаж по ЗБУВОТ с учащите, преди започване на учебната и лабораторна за срока практика и го регистрира в книгата за инструктаж, като попълва точно и пълно всички графи.
2. Провеждат ежедневен инструктаж преди всяка учебна и лабораторна практика и да го вписват в работна тетрадка за инструктажа по ЗБУТ. На видно място да поставя инструкцията за безопасна работа в кабинета или работилницата.
3. Информират незабавно работодателя или съответните длъжностни лица за всяка възникнала обстановка при работа, която може да представлява непосредствена опасност за тяхното здраве и за всички неизправности в средствата за колективна защита;
4. Съдействат на работодателя, на съответните длъжностни лица и/или на представителите на работещите по безопасност и здраве при работа при изпълнението на мероприятията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и на предписанията, дадени от контролните органи.
5. Запознават учениците с устройството на машините и съоръженията и изискванията за тяхното обезопасяване. Да разглежда с тях съдържанието от инструкциите за безопасна работа. Особено внимание да обръща на поведението, което трябва да имат по време на практика, техните задължения, какво и как да работят, кое им е позволено и кое не, какво е строго забранено.
3. Обучават учениците по правилна и безопасна работа, както и да ги инструктира отново при смяна на работното място.
4. Преди започване на час по УЛ практика, внимателно да проверяват състоянието на машините и съоръженията, състоянието на режещите инструменти, електро-обезопасяването, състоянието на инструментите и др.
5. Включват и изключват машините от електрическата мрежа при съблюдаване на мерките за сигурност.
6. През време на провеждането на практиката да наблюдават и следят постоянно за работата на машините, съоръженията, апаратите и при забелязване на най-малка неизправност по тях, незабавно да ги изключва от действие.
7. Проявяват вискателност към всеки за спазване на правилата и изискванията за безопасна работа, за използване на работното и специалното облекло и лични предпазни средства, заемане правилна и ергономична стойка.
8. Знаят всеки момент местопребиваването на всеки ученик от поверената му група и каква работа извършва.
9. Постоянно да наблюдават как работи всеки и в случай на постоянно нарушаване на правилата, да вземе съответните мерки.
10. Запознават учениците с възможните последици в случай при неспазване на изискванията за безопасна работа или при работа с неизправни и не обезопасени машини, инструменти и др.
11. Дават ясни и недвусмислени нареждания, които не противоречат на действащите правилници по безопасност на труда и други нормативни документи.
12. Следят и осигуряват спазването на режима на работа и почивка.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

13. Изграждат навици у учениците те сами, преди и по време на работа, внимателно да оглеждат работното си място, машините и съоръженията, като при забелязване на неизправност да го уведомяват.
14. Не възлагат на учениците несвойствени за тях задачи, като особено строго съблюдают за физическото натоварване на всеки.
15. При злополука да вземат спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да съобщава на директора на училището.
16. Да не допускат учениците да остават сами по време на практика.

Чл. 52 Учители по производствена практика

1. Провеждат инструктаж, запознават учениците със задълженията, които имат и трябва да спазват по време на производствената практика.
2. При провеждане на ПП извън учебната сграда и УОС, във фирма изискват от завеждащият служител по ЗБУТ нормите за оценка условията на труда на работните места, където ще работят учениците и дооценяват съответствието на тези условия с нормативните изисквания за работа на лица до 18 год. възраст.
3. Контролират спазването на утвърдените със специалните учебни планове, програми и изисквания на МОН, за дейностите, начина и условията на труд на учениците по време на провеждане на производствените практики.
4. Следят и не допускат неспазването продължителността на работния ден.
5. Не допускат възлагането на учениците на несвойствена работа, която е в противоречие с учебните програми.

Чл. 53 Учител, провеждащ учебни часове по практика в кабинет/работилница/лаборатория и провеждащ опити в учебен кабинет

1. Да изисква, да устрои и обзаведе кабинета /лабораторията/ в пълно съответствие с изискванията на ЗБУТ.
2. В началото на срока преди започване на обучението в кабинета /лабораторията/, учителят да проведе по утвърдената програма необходимите инструктажи.
3. Да запознава учениците с възможните последици в случай на неспазване изискванията при работа с неизправни уреди.
4. Изисква от ръководството на училището утвърдена инструкция на безопасна работа в кабинета, която окача на видно място и достъпно за четене.
5. Да обучава учениците на правилно и безопасно провеждане на практическите занятия /опити/. Да дава ясни и недвусмислени указания и нареждания за безопасна работа в кабинета.
6. Преди започване на занятие свързано с опити предварително да попълни всичко необходимо в работната тетрадка за инструктаж по ЗБУТ. Да провери състоянието и подготви уредите, материалите, приборите, работните места, предпазните средства и всичко друго необходимо за безопасна работа.
7. Да не допуска работа без необходимото работно облекло.
8. През време на работа да наблюдава и следи постоянно за действията на учениците и състоянието на ползваните уреди и материали. При забелязване на неизправности в уредите, незабавно да ги изключва от действие.
9. Да създава навици у учениците сами преди започване на работа, внимателно да оглеждат състоянието на ползваните уреди, химикали и др. обзавеждане, което ползват.
10. Отговаря за безопасното протичане на лабораторните занятия.
11. Да включва и изключва напрежението за работните ел. табла и контакти, само след съблюдаване мерките за сигурност.
12. Длъжен е строго да спазва нормативите за допустимо количество материали и условията, при които могат да се съхраняват в кабинети.

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО
„НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО**

13. Да не допуска оставане на ученици в кабинета без присъствие на учител.
14. При злополука да вземе спешно необходимите мерки.

Чл. 54. Учител, провеждащ учебни часове в компютърен кабинет

1. Разяснява правилата за безопасно и отговорно поведение при работа в училищната мрежа и в Интернет.
2. Използва възможностите на Интернет за обогатяване и разширяване на учебната дейност като възлага на учениците конкретни проучвания, предоставят списък с подходящи Интернет адреси и др.
3. Осъществява непрекъснато наблюдение и контрол върху работата на учениците в училищната мрежа и в Интернет в учебно и в извънучебно време.
4. Предприема незабавни мерки за преустановяване на достъпа на учениците до незаконно съдържание в мрежата.
5. Уведомява незабавно директора на училището или на обслужващото звено при нарушаване на правилата или при установяване на незаконно съдържание в мрежата.
6. Не носи отговорност, ако учениците случайно попаднат на вредно или незаконно съдържание в Интернет.

Чл. 55 Учител по физическо възпитание и спорт

1. Изисква устройства и обзавежда салона и площадката за физ. възпитание и спорт със здрави, изправни и сигурно поставени уреди, гимнастически постелки, подвижни съоръжения за отскоци, масивна настилка на площадката и др.
2. Полага грижи за поддържане на уредите в изправно състояние. Особено внимание да обръща на укрепителните елементи.
3. Ежедневно преди започване на занятия да извършва оглед и проверка за състоянието на всички уреди и съоръжения, които се полагат.
4. Не допуска игра на неизправни уреди. Да не допуска използване на физически износени уреди, криещи опасност от нараняване.
5. Поддържа ред и последователност при изпълнението на упражненията особено, тези които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и крият опасност от сблъсквания, падания при разсейвания на вниманието или уплаха.
6. Оказва помощ при изпълнението на трудни и опасни елементи от упражненията и да осигурява пазене в случай на несполучливи опити /отскоци, игра на лост, халки, греди и т.н./
7. Следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното, да не изисква изпълнение на трудни елементи.
8. Осигурява местата за физическото възпитание да отговарят на хигиената на настилката, разположение на уредите и др.
9. В случай на злополука да взема спешно мерки за оказване на мед. помощ и да съобщава на директора на училището.

Чл. 56 Учител по управление на МПС

1. Преди започване на часовете по управление на МПС да провери техническото му състояние.
2. Да се увери, че ученика е в добро психическо състояние не е употребил алкохол или наркотични средства.
3. Да извършва встъпителен и изключителен инструктаж преди започване и след приключване на кормилната практика.
4. Да не возят лица в автомобила, които не са по график за кормуване.
5. Отделните упражнения по учебната програма да се осъществяват по маршрута обявен в разпределението на учителя.
6. Да изисква от учениците да извършват преди занятие ЕО на автомобилите.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

7. При осъществяване на кормилните часове да не се носят никакви товари. Учениците да не се ползват за товаро-разтоварни дейности.
8. Учениците да не се оставят сами в превозното средство.
9. Кормилните часове започват и завършват от училищният двор. Забранява се паркирането на автомобила пред дома или на други места за осъществяване на лични услуги.
10. Кормилните часове да се извършват само след осъществен технически преглед и учениците по график да са на лице.
11. При констатиране на отклонения и неизправности в техническото състояние на трактора или автомобила също да не се излиза на път до отстраняване на повредата.
12. По време на кормуване да следва непрекъснато пътната обстановка и поведение на ученика. Да не повишава тон, да не употребява физическо насилие спрямо ученика и да не използват грубости спрямо ученика.

Раздел III Ученици

Чл. 57 Ученици при обучение по учебна и производствена практика

1. Да изслушват внимателно обучението по техника на безопасност, хигиена и охрана на труда, пожарна и аварийна безопасност и безопасност на движението по пътищата, които се провеждат от учителите по учебна лабораторна практика и производствена практика и от длъжностното лице в предприятието.
2. Да се разписват в книгите за инструктаж в училището /фирмата/, с което удостоверяват, че са им известни правилата и изискванията за безопасност на труда и се задължават най-стриктно да се спазват.
3. Да спазват установеното време на производствена практика.
4. Строго да спазват разпоредбите по БТХ и ПО и правилата за вътрешния ред и поведение в училището /фирмата /, като изпълняват дадените им указания в това направление. Да поддържат образец ред, чистота и висока култура на работното си място.
5. Да ползват задължително обикновеното и специално работно облекло и ЛПС, които се полагат .
6. Да познават устройството и действието на машините, автомобилите, съоръженията, инсталациите, приборите, механизмите и т.н., с които ще работят и да спазват всички специфични изисквания от инструктажите за безопасна работа с тях.
7. Преди започване на работа или дейност, да огледат внимателно работното си място и при забелязване на най-малки неизправности или несъответствия, веднага да уведомят преподавателя.
8. През време на своята дейност да изпълняват с голямо внимание само зададената им работа. Всяко разсейване, отклоняване на погледа, разговори и др. могат да доведат до трудови злополуки и нещастни случаи. Това особено важи за дейности, при изпълнението на които са ангажирани по двама и повече ученика. В такива случаи ученикът, който трябва да включва машината, апаратурата или съоръжението се задължава да даде сигнал.
9. Преди да напуснат работните си места, да предадат инструментите си почистени и в пълна изправност.
10. При злополука веднага да съобщават на учителя, за да се вземат бързи мерки.
11. На учениците строго е забранено :
  - (1) Самоволно да извършват работа, която не им е възложена, да напускат работното си място без предупреждение, да вземат уреди и инструменти от другарите си;
  - (2) Да извършват поправка на ел. уреди, ел. инсталации, машини и съоръжения без преподавател;
  - (3) Облягане и сядане върху предпазните капаци на машините, прикачния инвентар и др.

Чл. 58 Ученици при обучение в кабинет и лаборатория

1. Да изслушват внимателно инструктажа от учителя за правилно и безопасно провеждане на лабораторни упражнения и поведението, което трябва да спазват.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

2. Всеки ученик да се разписва в работната тетрадка за инструктажа по ЗБУТ.
3. Да използват необходимото за провеждане на опитите обикновено и специално работно облекло и ЛПС, каквито се изискват.
4. По време на занятието да спазват с голямо внимание изискванията за безопасност и най-вече при действия, в които са ангажирани две и повече лица.
5. Преди да напуснат кабинета, да предадат на преподавателя всички ползвани материали и уреди и да почистят работните места.
6. При злополука заедно с ръководителя веднага да вземат бързи мерки за оказване на необходимата помощ на пострадалия.
7. Преди започване на лаб. работа по химия и физика ученикът трябва да е проучил отнасящите се до нея теоретични материали.
8. Всички опити се извършват с малки количества от веществото при точно спазване на указанията на учителя.
9. Реактивите трябва да се пазят от всякакво замърсяване. Течностите се отливат направо от шишето, твърдите вещества се взимат с чиста и суха лъжичка. Остатъците от химикалите не се връщат обратно в съда.
10. Не се оставят без надзор включените прибори и апарати, електрически нагреватели, запалени спиртни лампи, отворени води и газови кранове.
11. При загряване на течностите работещите не бива да се навеждат над съда. Ако загряването е в епруветка, отворът ѝ да не се насочва по посока, където има хора.
12. Реактивите да не се опитват на вкус.
13. При възникване на пожар в лабораторията се използва пожарогасител.
14. На учениците строго е забранено :
  - (1) Да извършват дейност, която не е свързана с провеждането на учебното занятие;
  - (2) Да извършват поправки на ел. уреди, инструменти, съоръжения, приспособления и др.;

Чл. 59 Ученици при обучение в компютърен кабинет

- (1). Учениците имат право на:
  1. Равен достъп до училищната компютърна мрежа и в Интернет, при спазване на училищната политика.
  2. Работа в мрежата и в извънучебно време по утвърден от директора график.
  3. Работа в мрежата само под контрола на определено от директора лице.
  4. Обучение на компетентно и отговорно поведение в училищната компютърна мрежа и в Интернет.
  5. Да бъдат информирани за училищната политика за работа в мрежата.
- (2) Учениците са длъжни да спазват следните правила за безопасна работа в мрежата:
  1. Училищната мрежа и Интернет се използват само за образователни цели.
  2. Забранено е използването на мрежата за извършване на стопанска или незаконна дейност.
  3. Учениците не трябва да предоставят лична информация за себе си и за своите родители като име, парола, адрес, домашен телефон, месторабота и служебен телефон на родителите, без предварително разрешение от тях.
  4. Не се разрешава изпращане или публикуване на снимки на ученици или на техни близки, без предварително съгласие на родителите.
  5. Учениците не трябва да приемат срещи с лица, с които са се запознали в Интернет, освен след съгласието на родителите.
  6. Учениците са длъжни да информират незабавно лицето, под чието наблюдение и контрол работят, когато попаднат на материали, които ги карат да се чувстват неудобно или на материали с вредно или незаконно съдържание като порнография, проповядване на насилие и тероризъм, етническа и религиозна нетолерантност, търговия с наркотици, хазарт и др.
  7. Учениците не трябва да изпращат или да отговарят на съобщения, които са обидни, заплашващи или неприлични.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

8. Учениците не трябва да отварят приложения на електронна поща, получена от непознат подател.
9. Забранено е изпращането на анонимни или верижни съобщения.
10. Забранено е извършването на дейност, която застрашава целостта на училищната компютърна мрежа или атакува други системи.
11. Забранява се използването на чуждо потребителско име, парола и електронна поща.
12. Учениците не трябва да представят неверни данни за себе си.
13. Забранено е използването на нелицензиран софтуер, на авторски материали без разрешение, както всяка друга дейност, която нарушава авторски права.
14. При работа в мрежата учениците трябва да уважават правата на другите и да пазят доброто име на училището.
15. При нарушаване разпоредбите на тези правила на учениците могат да се налагат наказания, предвидени в Правилника за дейността на училището.

Чл. 60 Права и задължения на родителите.

(1) Родителите имат право:

1. Да бъдат информирани за училищната политика за безопасна работа в мрежата.
2. Да участват със свои предложения в определянето на насоките и мерките за безопасно използване на Интернет в училище.
3. Да получават информация за рисковете и заплахите за безопасността на техните деца при работа в Интернет в училище и в къщи.
4. Да бъдат своевременно информирани и да участват съвместно с училищното ръководство при разрешаване на всеки конкретен проблем, свързан с нарушаване на правилата от страна на техните деца.
5. Да сигнализират училището, когато получат информация за нарушения.

(2) В началото на всяка учебна година родителите се запознават с училищните правила за безопасна работа в училищната мрежа и в Интернет, което удостоверяват с подписа си.

Чл. 61 Счетоводител/касиер

1. Организира работата за изпълнение и спазване на предварителната и последваща дейност по приложението на трудовото законодателство в частта си трудови правоотношения.
2. Организира своевременно приемане и изготвяне на необходимите документи, свързани с възникването, протичането и прекратяването на трудовите правоотношения в съответствие с разпоредбите на трудовото законодателство.
3. Изготвя “лично досие“ и съхранява в него необходимите документи за всеки служител и учител /трудов договор: длъжностна характеристика, данни за образование, правоспособност и квалификация, данни от личния паспорт, документи за медицинско освидетелствуване, служебна бележка –образец 3 по наредба на ПТХ за инструктажа за допускане на обучение по въпросите на БТХ и ПО за работно място и др.
4. Връчва на работника или служителя срещу подпис екземпляр от длъжностната характеристика за длъжността, на която ще работи.
5. Обезпечава издаването на удостоверения и справки за настоящата и миналата трудова дейност на работниците и учителите.
6. Издава и попълва трудовите книжки с необходимите данни и води установената за тях документация.
7. Подготвя документите, необходими за отпускане на пенсия на служителите и учителите и ги представя на органите за социално осигуряване.
8. Изучава движението на кадрите.
9. Осигурява връзка с бюро по труда, с фирми и висшестоящите органи по въпросите свързани с подбора на кадрите.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

10. Изготвя периодично и годишен отчет за отпуските на персонала.

Член 62. Секретар на училището

1. Носи отговорност за сигурността и безопасността на обзавеждането в кабинетите, учебните стаи, коридорите и сервизните помещения.
2. Особено внимание да обръща на състоянието, обезопасяването на ел. контакти, отоплителни тела, вратите, масите, столовете, шкафчетата, осветителните тела, температурата на въздуха, здравината на леглата, подовете и др.
3. Извършва периодичен оглед и изисква подържане на обзавеждането и съоръженията като:
  - (1) Оглед на всички укрепителни връзки и затягане на всички укрепителни елементи;
  - (2) Смяна на износените и счупени части с нови.
  - (3) Отстраняване на нарушенията в стабилността на съоръженията.
4. При забелязани в помещенията или в района на училището на места с опасности за учениците и персонала, да сигнализира на директора за предупредителни мерки.
5. Изисква поддържането на училищните помещения и площадки да отговарят на хигиенните изисквания за чистота.
6. Домакинът няма право да напуска училището и да освобождава чистачките, ако не са почистени и дезинфекцирани учебните и сервизни помещения и след приключване на учебните занятия.
7. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки.
8. Следи и се грижи за наличността на противопожарните съоръжения.

Член 63. Огняр

1. Да спазва всички изисквания за безопасна работа посочени в ръководството за обслужване изготвено от фирмата производител за съоръжението.
2. Да следи всяко топлинно съоръжение да има табелка с означения на типа, експлоатационните параметри и други подобни.
3. Да следи топлинните съоръжения и конструкцията да бъдат предпазно занулени и зазимени.
4. Да не извършва обслужване и ремонт на съоръженията, ако нямат необходимата правоспособност за ел.монтъор.
5. Почистването на съоръженията да извършват само при изключено напрежение.
6. Да поддържа необходимата хигиена в котелното помещение.
7. Да осигурява подходите между и около топлинните съоръжения винаги свободни, да не се задръстват с друг инвентар.
8. Да следят за течове от инсталацията и бързо да ги отстраняват.
9. Да осигуряват изправност на предходните и указателни устройства.
10. Да следи за температурата в учебните помещения и осигурява работа на съоръженията в зависимост от оптималните норми на температура.

Чл. 64 Провеждане на учебни занятия по теория и практика на специалността и професията и лабораторни упражнения

1. Учебните занятия по теория и практика се провеждат в уч. кабинети и работилници обзаведени за определени дисциплини и определени със седмично разписание на часовете.
2. Учебните часове се провеждат само в класа и групата, определени в седмичния график. Забранява се сливане на групи и класове.
3. По време на теоретични занятия учениците се установяват на определените места по ред определен от учителя. Забранява се сядането на двама ученика на един стол, движение по време на час и самоволно напускане на кабинета.
4. Ежеседмично се извършва оглед на уч. кабинети и работилници от домакина, учителя и чистачките. Констатираните нередности се отстраняват, като за това се уведоми Директора.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

5. Учениците влизат в учебните кабинети и работилници преди началото на учебния час и ги напускат след приключването му.
6. Дежурният учител следи за реда и хигиената през деня, в който е дежурен. За констатираните нередности уведомява Директора.
7. Всеки учител, който има зачислен кабинет е задължен ежедневно да съблюдава реда и състоянието на обзавеждането в него.
8. Всички апарати, машини, уреди свързани с учебния процес задължително преминават на три месеца на проверка за тяхната годност и безопасност.
9. Часовете по учебна и кормилна практика задължително започват и завършват с инструктаж провеждан от учителя.
10. Обучението на теория и практика на специалността и професията, кормилни и лабораторни упражнения се провеждат с определена продължителност съгласно ППЗНП, учебната програма за водачи на МПС. Забранява се задържането на ученици през междучасията и сливането на 2 теоретични часа.
11. В часовете на физическа култура и спорт се осигуряват от учителя безопасни условия при използването на спортните уреди и съоръжения.
12. Провеждането на учебни часове и практика от учениците става с определено работно облекло и спортен екип и платненки по физическа култура и спорт.
13. Преподавателите извършващи организационни пътувания, излети, екскурзии, спортни състезания и др. задължително извършват инструктаж на учениците преди тяхното провеждане. Следят за спазване на безопасен ред и дисциплина и опазване здравето на учениците.
14. Абсолютно се забранява работа на ученици на машини, чието устройство не познават.

ГЛАВА III Общи изисквания за безопасност на труда

Чл. 65 Правила при работа със земеделска техника и инструменти

1. Лицата, извършващи земеделски дейности са длъжни:
  - Да се явяват на работа в състояние, което позволява да изпълняват възложената им работа;
  - Да се грижат за собствената си безопасност;
  - Да работят само с техника и съоръжения, за които имат документ за правоспособност;
  - Да работят само с изправна техника, съоръжения и инструменти, а при неизправност да сигнализират незабавно прекия си ръководител;
  - Да проверяват преди започване на работа изправността на работното оборудване;
  - Да поддържат ред и чистота на работното място;
  - Да ползват предоставените им лични предпазни средства и работно облекло, съгласно тяхното предназначение;
  - Да поддържат и повишават знанията и квалификацията си по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана;
  - Да оказват долекарска помощ на пострадалия при трудова злополука или при други увреждания.
2. Не се допускат до работа лица, които не са навършили 15 годишна възраст, употребили са алкохол или са под въздействие на упойващи вещества.
3. Работниците, участващи в производствения процес, задължително се инструктират и обучават по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, независимо от вида на договора, който се сключва с работодателя.
4. Работниците и служителите се инструктират само от длъжностни лица, преминали курс на обучение по безопасност на труда
5. Задължително се инструктират и сезонните /временни/ работници, независимо от времето, за което се наемат.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

6. На задължителен инструктаж подлежат работниците и служителите от противопожарните ядра преди започване на пожароопасния сезон.
7. Установяването, разследването и регистрирането на трудови злополуки и професионални заболявания се извършва по ред и начин, определени със закон.
8. Лостовете, педалите, кормилните колела, манивелите, бутоните и другите органи за управление са разположени на такива места, че обслужването им да е безопасно, удобно и леко.
9. Органите за управление да бъдат осигурени срещу самоволно освобождаване, преместване или завъртане.
10. Органите за управление да бъдат обозначени със символи, които да изясняват недвусмислено тяхната функция.
11. Всички въртящи се части и други опасни елементи от конструкцията, представляващи механична опасност трябва да са надеждно покрити с капаци или предпазни щитове. Карданните валове, използвани в техниката да бъдат с обезопасена конструкция. Валът за приемане на мощност на техниката, задвижвана от вал за отвеждане на мощност /ВОМ/ на трактор да бъде обезопасен.
12. В техниката, която има хидравлически повдигани възли за транспорт, регулировка или ремонт, същите трябва в повдигнато положение да могат да се фиксират механически.
13. Прикачната и навесна техника трябва да запазва устойчиво положение след разединяване от трактора.
14. Прикачната техника, движеща се по пътищата в агрегат с трактор, трябва да бъде осигурена с допълнителна връзка.
15. Техниката трябва да има регулируем опорен крак, осигуряващ запазване височината на присъединяването към трактора, след разединяване от него.
16. Върху техниката да е означена допустимата транспортна скорост, необходимото налягане на въздуха в гумите, необходимата честота на въртене на вала за приемане на мощност и посоката му на въртене.
17. Навесната техника, агрегирана към трактора, не трябва да снижава вертикалната реакция на предния мост повече от допустимото. Реакцията да е не по-малка от 20% от експлоатационната маса на трактора. Едновременно с това задните гуми на трактора не трябва да се претоварват над допустимото за съответния тип гуми и режим на експлоатация.
18. Пневматичните спирачни системи трябва да отговарят на изискванията за безопасност и да се проверяват периодично.
19. Вентилаторите, монтирани върху техниката трябва да отговарят на изискванията за безопасност, посочени в ръководствата им за експлоатация.
20. Прикачната и навесната техника трябва да се агрегират към тракторите със стандартни прикачни и навесни устройства.
21. При работа на работното оборудване да не се допуска наличие на разлято масло или охладителна течност и на детайли и опаковки, освен в техните палети или опаковки.

Чл. 66 Правила при работа с металорежещи машини

1. Машините да бъдат напълно обезопасени съгласно нормативните документи и правилници по техника на безопасност.
2. Машините и съоръженията да бъдат поставени на здрави основи или фундаменти, внимателно регулирани и здраво закрепени.
3. Преди започване на работа всички машини щателно да се проверят от съответните отговорници.
4. С неизправни машини да не се работи.
5. Забранено е да се работи с машината, която има не обезопасени въртящи и движещи се части, забранено е почистване на стружки с ръка.
6. Забранено, е когато машината се движи да се извършват каквито и да са манипулации като почистване, смазване, ремонтване и др.
7. Включването и изключването на машините в електрическата мрежа да се извършва от учителя по

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

практика, след взети мерки за безопасна работа.

8. Менгеметата да бъдат със здраво закрепени челюсти за недопускане разхлабване и падане на обработваните върху тях детайли.
9. Съоръженията, машините и ръчните инструменти да са правилно инсталирани, използвани и обслужвани от подходящо обучени учители, майстори и ученици.

Чл. 67 Правила при работа и ремонт на автомобили и ремаркета

1. Разглобяването и ремонта на автомобилите и ремаркетата може да започне след като се поставят на мястото за разглобяване, добре измити и почистени.
2. Забранено е да се работи под и над повдигнати с крик неукрепени каросерии, кабина, двигател, преден и заден мост и др.
3. При ремонт строго да се спазват последователността на дейностите и правилното им извършване.
4. Помещенията за ремонт трябва да бъдат снабдени с повдигателни механизми и пр.средства, облекчаващи и охраняващи труда на работниците.
5. При пренасяне на тежки части повече от 20 kg не се допуска участие на жени и младежи под 18 години.
6. Абсолютно се забранява управлението на автомобили по заводски пътища , гаражи, сервиси и извън тях от лица, нямащи право на това.
7. На дъното на каналите трябва да се поставят дървени скари, дълбочината да позволява да се работи стоешком. При използване на преносими лампи напрежението на ел. енергия не трябва да превишава 24V.
8. Всички инструменти трябва да бъдат напълно изправни и комплектовани.
9. При превоз на специални товари да се спазват конкретните изисквания.
10. При извършване на превоз товара да бъде добре подреден и обезопасен.
11. Отварянето на вратите на МПС по време на движение се забранява.
12. Когато се наложи спирането на автомобила по наклонен път, водача е длъжен:
  - (1) да спре работата на двигателя;
  - (2) да включи на скорост;
  - (3) да вдигне ръчната спирачка;
  - (4) да подклини колелетата с клинове;

Чл. 68 Правила за работа с трактор

1. Управлението на тракторите от всички категории (с изключение на учебните) да се поверява само на трактористи, придобили съответната правоспособност.
2. Всеки трактор да бъде снабден със здрава и оборудвана кабина.
3. Площадката на кабината и стъпалата за качването в нея да бъдат от рифелова ламарина, а дръжките за хващане да са здрави и сигурни. Работната поза да се регулира със седалката в зависимост от ръста на тракториста.
4. Колесният трактор да има необходимото осветление.
5. Звуковата сигнализация на колесните трактори да се чува минимум на 30 м. Предното стъкло на кабината да бъде снабдено с чистачка, която да се задвижва с електродвигател, а задното – с ръчно механично задвижване. На всеки трактор да има огледало за виждане отзад.
6. Преди излизане на работа и кормуване с трактор, трактористът или инструкторът да проверява състоянието на кормилната и спирачната система и системата за сигнализация. При забелязване на неизправност да уведомява механика и след отстраняването и да излиза на работа. Забранено е движението и излизането на работа с трактор, който има неизправности. Излизането на трактор от местодомуването да става само след проверка на техническото му състояние от механика или натовареното лице, който удостоверява с подписа си в маршрутната карта, че тракторът /ремаркетото, прикачната машина / е в изправност. Проверяващият механик носи отговорност за пускане в работа или движение на неисправна машина.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

7. Зареждането на трактор да се извършва на определена площадка, обзаведена с необходимите средства: бензиноколонка, ремарке за гориво, смазочни материали и противопожарни уреди.
8. Ремонт и отстраняване на повреди по трактор и прикачна машина се допускат само при спрял агрегат и изгасен двигател.
9. Всеки трактор да бъде снабден със стандартна аптечка, термос за вода, комплект изправни инструменти и приспособления и пожарогасител за отстраняване на повреди при работа.
10. В кабината на всеки трактор да има инструкция – ръководство за устройство и за безопасното му обслужване. Втори човек в кабината да се вози само когато има определена седалка за тази цел, и то само при транспортни процеси.
11. Забранено е качването и слизането от трактора и агрегатните машини по време на движение.

Чл. 69 Правила за безопасна работа при почистване и хигиенизиране на училището

1. При хигиенизиране с опасни за здравето химикали прозорците на класните стаи, кабинетите, залите и канцелариите задължително да се отварят.
2. При използването на препарати, нараняващи кожата, да се ползват ръкавици и се пазят останалите части на тялото.
3. Почистването на прозорците да се извършва след внимателно отваряне на същите и на изправни маси или стълби.
4. При почистване на прозорците или подмяна на осветителните тела да се осигури персонала срещу падане при качването и слизането.
5. На работещия да се осигурят лични предпазни средства и работни облекла и при изпълнението на служебните задължения да се ползват.
6. Събраните отпадъци и листа от двора на училището да се изхвърлят в контейнерите. Забранено е запалването на събраните листа и отпадъци.
7. При забелязани счупени стъкла, контакти и електрически ключове да се съобщи веднага на домакина и на училищното ръководство. Да не се пипат или правят опити да се отстраняват без знанието на длъжностното лице и да се ремонтират от съответните длъжностни лица.
8. Подмяната на осветителните тела, ремонт на учебно-техническите средства, съоръжения, машини, печки, пишещи машини, компютри, кафеварки и други, задължително се извършва от квалифициран персонал при изключено електрозахранване.
9. Извършването на ремонта на електрическите табла да става само от квалифициран персонал при успоредното изключване на електрическата мрежа.
10. След приключване на учебните занятия за деня, чистачките да изключат всички електроуреди и съоръжения и задължително да проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно - технически средства и осветление.
11. Преди началото на учебните занятия по време на отоплителния сезон при локално отопление огнярят всяка сутрин проверява състоянието на радиаторите в класните стаи. При констатирани нередности незабавно уведомява домакина, училищното ръководство или помощник-директора по административните въпроси.
12. Преди началото и след края на учебните занятия работникът по поддръжка и ремонт задължително проверява състоянието на вратите, прозорците, чиновете, масите, бюрата, дъски, шкафове и осветлението и санитарно - битовите помещения. При констатиране на нередности незабавно пристъпва към отстраняването, им като своевременно уведомява училищното ръководство.
13. Почистването на паркета и подовите настилки да става през ваканцията, като чистачките спазват изискванията за работа с опасни химикали.

Чл. 70 Правила за работа на открито във ферма

1. Учениците извършват дейности само след проведен инструктаж.
2. В помещенията за животни и на полето се работи с подходящо работно облекло.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

3. При работа в помещение за дойни крави се изисква технически изправен доителен агрегат.
4. При работа с фуражомелка да се установи техническата и ел. безопасност на машината.
5. Да се съблюдават всички мерки за работа до лесно горим материали – слама, люцерна и др.
6. При поява на гръмотевична буря веднага да се прекратява работата на полето и на открито, като учениците се подслонят в закрито помещение.
7. През време на гръмотевичните ученикът трябва навреме да се освободи от метални предмети /кирки, лопати, брадви, триони, вили и др./, ако носи със себе си да ги остави далеч от мястото на прикритието.
8. При нараняване трябва да се знае, че има опасност от замърсяване със земя. Обръщането към лекаря по спешност за инжектиране и/в тетанус предотвратява опасността от заболяване.
9. Учителят да е запознат с правилата за първа помощ при ухапване:
  - (1) проникването на змийската отрова в организма се ограничава, като на мястото на ухапването се постави силно стегната превръзка, която се държи половин до един час. Раната се притиска, за да изтече заедно с кръвта и вкоренената от змията отрова;
  - (2) при ужилване от пчела, оса на ухапаното място се прави лека превръзка с амоняк или спирт и се поставят студени компреси;
  - (3) при ухапване от кърлежи незабавно да се потърси лекарска помощ;
  - (4) за предпазване от змии учениците да бъдат добре обути и да са внимателни;
10. При злополука да се вземат спешни мерки и се уведоми директора.

Чл. 71 Правила за безопасност на труда при работа с препарати за растителна защита

1. Препаратите за растителна защита са отровни не само неприятелите, причинителите на болести по растенията и плевелите, но и за човека, домашните животни, пчелите, рибите и други полезни организми. Силата на отровното действие на препаратите за растителна защита се преценява по т. нар. средна летална (смъртна) доза, т. е. по количеството отрова, която при поглъщане през устата (орално) предизвиква смърт на половината опитни животни (бели мишки).
2. В зависимост от средната летална доза (LD50) сега използваните препарати за растителна защита се разделят на четири групи:
  - първа група - много силно отровни препарати за растителна защита, при които активното вещество е с LD50 от 1 до 100 мг/кг орално за бели мишки;
  - втора група - силно отровни с LD50 от 101 до 300 мг /кг;
  - трета група - средно отровни с LD50 от 301 до 1000 мг/кг;
  - четвърта група - слабо отровни с LD50 над 1000 мг /кг.
3. Почти всички препарати за растителна защита действат не само при поглъщане през устата, но и през кожата и дихателните органи.
4. Като се има предвид отровността на препаратите за растителна защита, необходимо е при работа с тях да се спазват следните изисквания:
  - (1) Работа с отровни препарати за борба с вредителите по растенията се разрешава само на напълно здрави хора (това се установява чрез предварителен медицински преглед), навършили 18 години. При заболяване на кожата, бъбреците, нервната, дихателната и кръвоносната система, работата с отровни препарати е противопоказна.
  - (2) Препаратите за растителна защита да се съхраняват далече от помещения с животни. На опаковката да пише ясно и четливо с големи букви „СИЛНА ОТРОВА" и името на препарата.
  - (3) Приготвянето на работните разтвори да става най-малко на 50 м от жилищата.
  - (4) Работещият да има на устата и носа навлажнена марлена превръзка, която периодично да се изпира със сапун и чиста вода.
  - (5) По време на работа да не се пуши и да не се употребява алкохол.
  - (6) При най-малките признаци на отравяне - отпадналост, главоболие, виене на свят, зачервяване на лицето, потене, стесняване на зениците, сълзене на очите, гадене и повръщане, стягане на гърдите, болки в корема и веднага да се потърси лекар.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

5. Първа помощ при отравяне:

- (1).Отравяне с химични вещества се случва, когато не се спазват точно всички необходими предпазни мерки.
- (2).При появяване на признаци за отравяне с препарати за растителна защита незабавно се извиква лекар. До пристигането му пострадалият се изнася от зоната на отровните изпарения. Ако дрехите са напоени с пестициди, те се свалят, а коланите и превръзките по тялото на пострадалия се разхлабват.
- (3).В случаите, когато отравянето се дължи на препарати за растителна защита, погълнати чрез дихателните пътища, пострадалият се поставя в топло, проветриво помещение, а устата, носът и глътката му се промиват с разтвор от 2 % натриев бикарбонат (сода за хляб). При отслабване на пулса се дава чисто кафе, а при спиране на дишането се прави изкуствено дишане.
- (4).При отравяне през кожата се действа в зависимост от реакцията на пестицида. Когато отравянето е с основи, тялото се измива с оцет, а когато е с киселини и органофосфорни препарати - с 2% сода за хляб.
- (5).В случай, че отровата попадне в очите, извършва се промиване - отначало с обилно количество вода, а след това с 15 %-ов разтвор от сода за хляб или борова вода.
- (6).Ако отровата е погълната през устата, необходимо е да се предизвика изкуствено повръщане, за да се освободи стомаха от погълнатата отрова.
- (7).Особено важно е лицето, което придружава пострадалия до медицинският пункт, да знае с какъв препарат е станало отравянето, за да може лекарят бързо да определи противоотровата.
- (8).Препаратите се купуват и веднага се използват по предназначение като се осигуряват нужните консумативи газирана вода и локум.

ГЛАВА IV Съхранение на вещества и материали в хранилищата по химия и физика

Чл. 72 В хранилищата по химия и физика да се съхраняват правилно по-опасните материали.

- (1) Отровни вещества.
- (2) Запалителни или разяждащи химикали.
- (3) Многобройни стъклени съдове, които при счупване могат да предизвикат опасни наранявания.
- (4) Спиртни лампи.
- (5) Електрически прибори

Чл. 73 Всички баки с химически вещества да бъдат четливо написани, а тези без съответен надпис да се съхраняват самостоятелно

Чл. 74 1. Да не се смесват химически вещества с неизвестно съдържание. Такива могат да бъдат унищожавани само на осигурените за целта площадки, извън населените места по указание на общ. или обл. комисия за борба с бедствия, аварии и катастрофи.

2. преливането на киселини, основи и други разяждащи течности да става само с помощта на подходящи сифони и никога чрез засмукване с уста

3.да се излива киселината във вода, а не обратно поради опасност от експлозия

4.да се ползват само закрити електрически котлони (нагреватели)

5. спиртните лампи да не се гасят чрез духане, а само с капачките им

6. при разливане на етер, бензин или други леснозапалими течности в лабораторията да се загасят всички нагревателни уреди и спиртни лампи, а помещението да се проветри

7.след приключване на работата да се изключват всички нагревателни уреди, което да се проверява от дежурния в лабораторията

ГЛАВА V

Въвеждане на нова техника, диагностична апаратура и съоръжения

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

Чл. 75 Въвеждането на нова техника става съобразно изискванията на противопожарно строително-техническите норми.

Чл. 76 Преди въвеждането на техниката лицата натоварени с тази дейност задължително проучват паспорта от завода производител за съответната техника.

Чл. 77 Пускането в експлоатация става с заповед на Директора.

Чл. 78 Всички монтажни и пускови дейности се извършват от правоспособни специалисти.

Чл. 79 На новата компютърна техника се подsigурява лице за поддръжка.

Чл. 80 Всяко ново работно място трябва да се оборудва със съответната инструкция за безопасна работа.

ГЛАВА VI Използване на машини, МПС, спортни уреди, преносими ел. уреди и др. принадлежности

Чл. 81 Работата на металорежеща машина се извършва от правоспособно лице със съответното образование и квалификация, запознато с правилата за безопасна работа.

Чл. 82 Ремонтните работи се извършват от компетентни лица .

Чл. 83 Всички работни места трябва да са снабдени със съответната инструкция за безопасна работа. Машините трябва да са технически изправни с необходимите блокировки и изправни принадлежности и органи за управление.

Чл. 84 МПС се пускат в движение след извършен технически преглед в УПС и подпис в пътният лист от лицето извършило прегледа и преминал тест за алкохолна проба на водача.

Чл. 85 До работа на металорежещи машини, управление на МПС и физкултурни занятия се допускат лица преминали инструктажа по БТХ и ПО и да са медицински освидетелствани. Да са с необходимото за целта облекло.

Чл. 86 Уредите трябва да бъдат здрави и неподвижно закрепени във физ. салон и площадка.

Чл. 87 Машините, съоръженията и раб. места в учебните работилници, кабинети, лаборатории, ферма, учебно поле трябва да са напълно обезопасени съгласно изискванията на действащите правилници и нормативни документи за съответните дейности и видове работи. Отговорност за състоянието им носят учителите по практиката, завеждащите работилница, учителите по кабинети и съответни материално отговорни лица .

Чл. 88 Учениците трябва да се обучават само с напълно обезопасени машини, уреди, МПС и съоръжения.

ГЛАВА VII Мерки при изграждането, поддържането и използването на кабинетите по БДП, учебни площадки по БДП

Чл. 89 В училище има изградена база, състояща се от лицензиран кабинет по безопасност на движението по пътищата и площадката. Кабинетът е оборудван с необходимите нагледни средства и с мулти медиен проектор. Преподавателите по БДП са високо квалифицирани и с инструктурска правоспособност. Закупени са симулационни очила – 2 броя – при употреба на алкохол и при употреба на наркотични вещества. Нагледни средства са поставени по коридорите на училищната сграда.

Чл. 90 Създадената база ежегодно се обновява.

Чл. 91 Обучението на учениците по БДП ще се извършва в редовния и допълнителния час на класа, като класния ръководител в случай, че няма лиценз за преподаване на БДП е необходимо да покани в часа си преподавател с необходимата квалификация.

Чл. 92 Преподавателите по БДП запознават учениците с измененията и допълненията към Закона за движение по пътищата.

Чл. 93 Обучението по БДП да се извършва през цялата година в посочените в т.3. часове паралелно с темите предвидени за съответните часове.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

Чл. 94 При планирането на часовете по БДП, класните ръководители съвместно с учителите по БДП изготвят план за работа през годината

Чл. 95 За организирането на часа отговаря класния ръководител, а контрол по организирането и провеждането изпълнява Директора на училището.

Чл. 96 При провеждане на теоретичните часове, учениците използват одобрени от МОН учебни помагала по БДП, а за практическите часове са предвидени светлоотразителни жилетки.

Чл. 97 Следи се за състоянието на превозните средства. Ежегодно се проверяват от органите на КТИ и КАТ.

Чл. 98 Дейността на учебния център се проверява и от Автомобилната администрация.

ГЛАВА VIII Видове инструктажи и провеждането им

Чл. 99 Инструктажът по безопасност и здраве при работа и обучение има за цел да даде на работниците, служителите и учениците практически указания за безопасно изпълнение на трудовата дейност, както и да ги запознае с конкретните условия на работа и обучение.

Чл. 100

(1) Инструктажът по безопасност и здраве при работа и обучение се провежда:

1. при постъпване на работа;
2. при преместване на друга работа или промяна на работата;
3. при въвеждане на ново или при промяна на работно оборудване и технология;
4. периодично за поддържане и допълване на знанията на работещите и учениците по безопасност и здраве при работа.

(2) Инструктажите по безопасност и здраве при работа и обучение са:

1. начален;
2. на работното място;
3. периодичен;
4. извънреден.

Чл. 101 (1) Работодателят осигурява провеждането на инструктажи по безопасност и здраве при работа на всеки работещ независимо от срока на договора и продължителността на работното време, вкл. и на:

1. работещите, предоставени им от предприятие, което осигурява временна заетост;
2. командировани работници и служители;
3. работещи от други предприятия, които ще работят на територията на предприятието;
4. лица, приети за обучение или за повишаване на квалификацията;
5. лица, с които се провежда производствена практика;
6. всички други лица, които ще посещават производствени звена на училището;

(2) Инструктажите по чл. 10, ал. 3 се провеждат от длъжностни лица с подходящо образование по ред и при условия, определени от работодателя, като се отчитат характерът на изпълняваната работа, конкретните условия на работното място и съществуващият професионален риск.

(3) Инструктажите, проведени по реда на наредбата, се документират в Книги за инструктажи.

(4) Инструктажите на лицата по ал. 1, т. 6 се провеждат и документират по ред, установен от работодателя.

Чл. 102 (1) Начален инструктаж се провежда по утвърдени програми:

1. За щатния персонал в деня на постъпване на работа по утвърдена от работодателя програма, в която се включват:

А. въпроси от общ характер:

- а) характер на производството;
- б) опасности и рискове, чиито източници, съществуване, прояви и начини за предотвратяване, намаляване и ограничаване са известни - работно оборудване, машини, съоръжения и технологични процеси, фактори на работната среда и

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

- а) трудовия процес, използвани материали, пътни маршрути и опасни зони (вкл. шахти, асансьори и др.), транспортни средства;
- в) правила за организация на работа в училището и на работните места;
- г) причини и характер на най-често допускани трудови злополуки, установени професионални заболявания, примери за допускани грешки и нарушения;
- д) условия и ред за деклариране, установяване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки и професионалните заболявания;
- е) колективни средства за защита и лични предпазни средства, в т.ч. специалното работно облекло;
- ж) правила за оказване на първа долекарска помощ при увреждане на здравето при работа;
- з) безопасност на движението в района на предприятието и извън него;
- и) запознаване с плановете за действие при пожар или авария;
- й) начините за безопасна евакуация на работниците, служителите и временно пребиваващи в обекта при възникване на извънредна ситуация;

Б. въпроси, свързани със съответната дейност или професия:

- (а) транспорт на хора, на материали и готова продукция;
- (б) съхраняване на опасни химически вещества и препарати, начин за безопасна работа с тях, вкл. и мерките, които трябва да бъдат предприети при разливане, разопаковане и смесване и разпиляване, използване на корозивни материали и др.;

(2) За учениците - ежегодно със започване на учебната година;

(3) С работещи ученици и служители-изпратени да извършват определена работа;

(4) С учениците преди започване на учебната или производствена практика и преди започване на обучение в кабинетите и работилниците се извършва:

1. по чл.249ал.1 т.1 и 3 от завеждащия служба по охрана на труда или от лицето натоварено със заповед на директора;
2. по чл.249 ал.1 т.2 и от учителите ръководещи учебната и производствената практика и учителите, провеждащи занятия в кабинетите и лабораториите;
3. се провежда индивидуално или групово;
се регистрира в спец. книги.

(5) Длъжностното лице, провело началния инструктаж на лицата, които постъпват на работа, издава служебна бележка съгласно, която се съхранява в личното досие на работещия.

Чл. 103 (1) Инструктажът на работното място е практическо запознаване на работника или служителя с конкретните изисквания за безопасното изпълнение на трудовата дейност и се провежда на работното място, преди да му бъде възложена самостоятелна работа.

(2) На работниците и служителите, работата на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на машини и други технически съоръжения или са заети в дейности, създаващи опасност за здравето и живота на хора, независимо от тяхната подготовка, образование, квалификация и трудов стаж по същата или друга професия, освен инструктаж на работното място се провежда и обучение по правилата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд.

(3) В случаите по ал. 2 работодателят определя: работните места и работниците и служителите, на които ще се провежда обучение и изпит; учебната програма; продължителността на обучението; обучаващите лица и формата на изпита. Изпитният протокол се съхранява в досието на работника или служителя.

(4) Работниците и служителите по ал. 2 се допускат до самостоятелна работа само след успешно положен изпит по правилата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд.

(5) Инструктажът и обучението на работното място се провеждат на основата на действащите правила, норми и изисквания и утвърдените от работодателя правила и инструкции за безопасна работа, като тематиката и продължителността им се съобразяват и с всички други изисквания, регламентирани в специфичните за дадена дейност или вид работа нормативни актове.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

(6) Инструктажът на работното място приключва, след като ръководителят, разрешаващ самостоятелна работа, се убеди, че работещият познава правилата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд, отнасящи се за извършваната от него дейност.

(7) Допускането на инструктирания работещ до самостоятелна работа се удостоверява с подписа на ръководителя в съответната книга за инструктаж.

Чл. 104 (1) Периодичният инструктаж има за цел да поддържа и допълва знанията на работещите и учениците по безопасност и здраве при работа и обучение.

(2) Периодичен инструктаж:

1. Се извършва с всички щатни служители и ученици групово или индивидуално;
2. Се провежда:
  - А. За щатни служители от заместник директора учебно – производствена дейност веднъж годишно;
  - Б. За учениците от съответния преподавател в работилницата, лаборатория или кабинет;
3. Се извършва с учениците през учебната година:
  - А. Със започване на срока;
  - б. При смяна на уч. работилници (кабинети).
4. Се регистрира в съответните за тази цел книги.

Чл. 105 (1) Извънреден инструктаж се провежда:

1. след всяка трудова злополука по чл. 55, ал. 1 на Кодекса за социално осигуряване и установена професионална болест, както и след пожар, промишлена авария и природно бедствие;
2. при констатирани груби нарушения на правилата, нормите и изискванията по безопасност и здраве при работа;
3. при промяна на технологичния процес, при въвеждане на нови машини и съоръжения, при промяна на работното място или организацията на работа;
4. по предписание на контролен орган.

(2) Извънреден инструктаж се провежда и с работещи, отсъствали от работа повече от 45 календарни дни, след завръщането им на работа, преди да започнат да изпълняват преките си задължения.

(3) По преценка на работодателя или прекия ръководител при организиране на ремонтни или други дейности с участие на работници и специалисти с различни професии и квалификация, както и при работи, изискващи специфични мерки за безопасност и здраве при работа, преди започване изпълнението на задачите на работещите се провежда извънреден инструктаж.

(4) Програмата за провеждане на извънреден инструктаж се определя в зависимост от причината, която е наложила неговото провеждане.

ГЛАВА IX   Документи за регистриране дейностите, които осигуряват ЗБУВОТ

Чл. 106

- (1) Книга за първоначален и периодичен инструктаж и противопожарна охрана на щатния персонал. Съхранява се при заместник директора по учебно – производствена дейност.
- (2) Книга за първоначален и периодичен инструктаж по безопасност, хигиена на труда и ПО на учениците. Съхранява се при заместник директора по учебно – производствена дейност.
- (3) Книга за първоначален и периодичен инструктаж по безопасност, хигиена на труда и ПО на учениците за всяка учебна година, лаборатория и кабинетите по химия, физика и ел.техника. Съхранява се от всеки учител, провеждащ учебната практика и лабораторните упражнения.

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО „НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО

- (4) Работната тетрадка за инструктаж за ЗБУВОТ на учащите се преди провеждането на практическото учебно занятие (опит). Съхранява се при съответния учител, провеждащ учебната практика и лабораторните упражнения.
- (5) Книга за проверките на контролните органи по ТБХТ и ПО. Съхранява се при Директора .
- (6) Книга за техническото състояние на преносимите ел.лампи и ръчните ел.инструменти. Съхранява се при механика.
- (7) Книга за първоначално обучение по безопасността, хигиената на труда и ПО на щатния персонал. Съхранява се при Директора.
- (8) Книга за извънреден инструктаж във връзка с обявената епидемична обстановка в страната /поради заболявания, причинени от COVID-19/
- (9) Акт за трудова злополука.

Чл. 107 Всички книги и работни тетрадки по безопасността, хигиената на труда и ПО са прошнуровани, пронумеровани, подпечатани, подписани от Директора и са с регистрационни номера.

ГЛАВА X Организация на пропускателния режим

Чл. 108 Пропускателния режим в учебната сграда и сградата на общежитието се осъществява от лицата изпълняващи длъжността охрана. При негово отсъствие се осъществява от огняр и/или прислужник.

Чл. 109 Посочените лица не допускат влизането на външни лица в сградата на общежитието, а за пропускането на външни лица в сградата на училището се води дневник, в който вписват личните им данни и ги пропускат само след разрешение на представител от ръководството.

ГЛАВА XI Спазване на Регламент (ЕС) 2016/679 и Закона за защита на личните данни

Чл. 110 ПГСС „Никола Пушкарров“ гр. Попово спазва Регламент (ЕС) 2016/679 и Закона за защита на личните данни.

Чл. 111 Всички работещи, ученици и родители на ученици в ПГСС „Никола Пушкарров“ имат право на достъп до информация за начините на използване на личните им данни, на срока на съхранение, на коригирането им при заявено от мен желание, както и на изтриване на събраните им лични данни, при изрично заявено от тях право да бъдат «забравени», ако нормативната уредба позволява това.

Чл. 112 Всички работещи, ученици и родители на ученици в ПГСС „Никола Пушкарров“ попълват и подписват декларация, с която изрично упълномощават ПГСС «Никола Пушкарров» гр. Попово, като администратор на лични данни да *събира, редактира, съхранява, изтрива, трансферира, унищожшава и предава личните ми данни в електронна или друга форма за всички регламентирани цели.*

ГЛАВА XII ЗБУВОТ при извънредна обстановка

Чл. 113 Всички работещи и учащи в ПГСС „Никола Пушкарров“ да спазват мерките по безопасност , с които са запознати и преминали извънреден инструктаж.

Чл. 114 Да се спазват мерките за дезинфекция с разрешените за употреба средства.

Чл.115 Спазване на правилата при предлагане на пакетирани закуски в определените зони съобразно изискванията на МЗ и БАБХ „Препоръки към бизнес операторите и работодателите от хранителния бизнес“

Чл. 116 При установена със заповед на министъра на здравеопазването извънредна обстановка в страната, Директорът създава необходимата организация като:

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СЕЛСКО СТОПАНСТВО
„НИКОЛА ПУШКАРОВ“ - гр. ПОПОВО**

- Определя отговорници и разпределя конкретни задължения при организацията и спазването на правилата във връзка с извънредната епидемична обстановка;
- Запознава персонала, учениците и родителите с мерките за ограничаване на рисковете от разпространение на вируса, прилагани в училището, и промените в тях;
- Осигурява условия за спазване на необходимата дистанция с цел максимално ограничаване на контактите между ученици от различни паралелки и/или различни училища при провеждане на дейности;
- При провеждането на производствените практики и/или обучението на конкретно работно място учениците предварително се запознават с противоепидемичните мерки и условията на труд във фирмите партньори;
- За организиране на практическото обучение от разстояние в електронна среда учителите по практика и учителите методици следва да информират фирмите партньори на училищата за дигиталните платформи за контакт и обучение на учениците, както и да съдействат за използването на предоставени от работодатели материали в Националната електронна библиотека на учителите / Хранилището за електронно съдържание/ на Министерството на образованието и науката - <https://e-learn.mon.bg>.

Настоящият правилник на училището е приет на заседание на Педагогически съвет с Протокол № 1/15. 09. 2022г.

Утвърден със Заповед № ..... на Директора на ПГСС „Никола Пушкарров“ гр. Попово